Kauno Šv. apaštalų Petro ir Povilo arkikatedra bazilika

Viena seniausių ir didžiausių šventovių ir vienintelė Lietuvoje bazilikinio tūrio gotiška bažnyčia yra Kauno Šv. apaštalų Petro ir Povilo arkikatedra bazilika. Spėjama, kad pirmoji bažnyčia šioje vietoje pastatyta apie 1408–1413 m. Dabartinis bazilikos stilius – pereinamasis iš gotikos į renesansą. Stebuklingas XVII a. Sopulingosios Dievo Motinos (Pietos) paveikslas, kabantis to paties pavadinimo altoriuje, yra vienas seniausių šios šventovės bažnytinio meno kūrinių. Kadangi jis garsėja malonėmis, dažnai prie jo galima pamatyti suklupusių maldininkų.

1993 m. rugsėjo 6 d. šioje arkikatedroje bazilikoje lankėsi ir privačiai meldėsi popiežius Jonas Paulius II.

Arkikatedros bazilikos raštinė
V. Sladkevičiaus g. 5, 44281 Kaunas, tel. 8 37 324093
El. paštas: info@kaunoarkikatedra.lt
www.kaunoarkikatedra.lt

Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčia

Viena išraiškingiausių moderno stiliaus bažnyčių Lietuvoje yra Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčia – dvasinio lietuvių tautos atgimimo ir laisvės atkūrimo simbolis. Ji kiekvieną tikintįjį kviečia mylėti Tėvynę, branginti krikščioniškąsias šaknis ir primena, kad tvaraus tautos gyvenimo pagrindas yra Jėzus Kristus.

Šios bažnyčios architektūrai būdinga apibendrinta tūrinė kompozicija, ritmiškos griežtos vertikalės ir ryškus laiptuotas siluetas, kurio centre – į dangų kylantis 70 metrų aukščio bokštas. Beje, ant bažnyčios stogo terasos galima aplankyti ir Šiluvos Dievo Motinai dedikuotą koplyčią. Bažnyčios šventoriuje ir kolumbariume laidojami Bažnyčiai ir Lietuvai nusipelnę žmonės. Konferencijų salėje veikia nuolatinė popiežiaus Jono Pauliaus II lankymuisi Lietuvoje skirta nuotraukų paroda.

Šventovės sekretoriatas
Žemaičių g. 31B, 44175 Kaunas, tel. 8 37 229222
El. paštas: prisikelimas@kaunas.lcn.lt
www.prisikelimas.lt

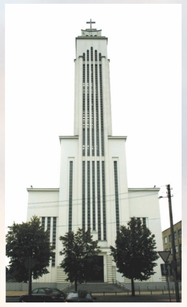

Pažaislio kamaldulių vienuolyno ansamblis

Kauno pakraštyje, ant kalvos prie Kauno marių, esantis Pažaislio kamaldulių vienuolyno ansamblis yra vienas puikiausių brandžiojo baroko šedevrų visoje Šiaurės Rytų Europoje. XVII a. šią šventovę vienuoliams kamalduliams pastatė Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kancleris Kristupas Žygimantas Pacas (1621–1684). Tačiau unikalų Pažaislio bažnyčios ir vienuolyno ansamblį išgarsino ne tik pamaldus kamaldulių gyvenimas ar meniški statiniai.

Žinoma, kad ir anksčiau gausios piligrimų minios į kasmet, liepos 2 dieną, švenčiamus atlaidus rinkdavosi dėl ypatingomis malonėmis garsėjančio Gražiosios Meilės Motinos paveikslo, populiariai vadinto Kamaldulių Dievo Motinos paveikslu. Jį atsiskyrėliams padovanojo viso ansamblio fundatorius K. Ž. Pacas. Dramatiškoje daugiau nei tris šimtmečius skaičiuojančioje vienuolyno istorijoje matyti ne tik įvairių dvasingumo tradicijų puoselėjimo, bet ir karų, gaisrų bei kitokio negailestingo niokojimo žymių.

Šiandien čia šeimininkauja Lietuvos Šv. Kazimiero kongregacijos seserys. Jos siekia atgaivinti ir tęsti Dievo garbinimo tradicijas, atverti vienuolyno vartus naujoms visuomenės kultūrinio gyvenimo raiškos formoms.

VšĮ Pažaislio kultūros ir turizmo centras
T. Masiulio g. 31, 52436 Kaunas, tel. 8 37 458868
El. paštas: info@pazaislis.org
www.pazaislis.org

Kauno turizmo informacijos centrai
Laisvės al. 36, Kaunas, tel. 8 37 323436
El. paštas: info@kaunastic.lt, www.kaunastic.lt

UAB „Mūsų odisėja“, M. K. Čiurlionio 15, Kaunas
Tel. 8 37 408 410, el. paštas: info@turinfo.lt, www.musuodiseja.lt

VšĮ „Kauno vartai“ TIC, Rotušės a. 29, Kaunas, tel.8 37 321 112
El. paštas: info@kaunovartai.lt , www.kaunovartai.lt

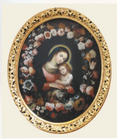

Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bazilika ir Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo koplyčia

Šiluva – itin seniai piligrimus traukianti žemė, kur jau 500 metų vyksta Švč. Mergelės Marijos Gimimo atlaidai. Dažnai jie vadinami Didžiaisiais Šilinių atlaidais, nes prasideda rugsėjo pradžioje ir trunka aštuonias dienas. Kasmet šį miestelį aplanko apie 200 tūkst. tikinčiųjų iš visos Lietuvos ir užsienio.

Toje vietoje, kur prieš 400 metų piemenims pasirodė Švč. Mergelė Marija, pastatyta piligrimų itin gausiai lankoma Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo koplyčia. Jos altoriaus pamatuose įmūrytas akmuo, ant kurio 1608 m. apsireiškė Dievo Motina su Kūdikiu.

Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bazilikoje tikintieji meldžiasi prie įspūdingo Dievo Motinos su Kūdikiu, dar vadinamo Marijos Ligonių Sveikatos, paveikslo. Jau nuo XVII a. pradžios jis garsėja malonėmis, o 1786 m. buvo vainikuotas popiežiškosiomis karūnomis.

Be to, kasmet, paskutinį rugpjūčio sekmadienį, į šią šventovę pėsčiomis keliauja tūkstančiai piligrimų padėkoti Viešpačiui už Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės dovaną ir pasimelsti už tremtinius ir visus tuos, kurie vienaip ar kitaip kentėjo ir paaukojo gyvybę.

1993 m. rugsėjo 7 d. Šiluvoje meldėsi ir Lietuvą Švč. Mergelės Marijos globai priskyrė popiežius Jonas Paulius II. Jam Šiluvoje pastatytas paminklas.

Jono Pauliaus II namai
M. Jurgaičio g. 5, Šiluva, 60432 Raseinių r., tel. 8 428 79200
El. paštas: *info@siluva.lt*
www.siluva.lt

Tytuvėnų bažnyčios ir vienuolyno ansamblis

Vienas įdomiausių ir didžiausių XVII–XVIII a. Lietuvos sakralinės architektūros kompleksų yra iki šių dienų išlikęs Tytuvėnų bažnyčios ir vienuolyno ansamblis: Švč. Mergelės Marijos bažnyčia, šventorius su Kryžiaus keliu ir Kristaus, arba Šventųjų, Laiptų koplyčia, pastatyti pagal to paties pavadinimo koplyčios prie Laterano bazilikos Romoje pavyzdį. Prie Tytuvėnų bažnyčios šliejasi ir buvęs bernardinų vienuolynas. Visų statinių architektūrai būdinga ryški daugiasluoksnė gotikos, renesanso ir baroko stilių dermė.

Pagrindiniame bažnyčios altoriuje yra nuo XVII a. trečiojo dešimtmečio malonėmis garsėjantis Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslas. Didžiausio Lietuvoje Kryžiaus kelio kompleksą sudaro 39 stotys. Iki šiol ryškus ir Šventųjų laiptų kultas: koplyčią gausiai lanko maldininkai ne tik iš visos Lietuvos, bet ir iš užsienio. Visi atvykusieji grieztai laikosi tradicijos: Šventaisiais laiptais eina tik keliais, ties kiekviena jų pakopa sukalba maldas ir pabučiuoja po stikliniu gaubtu esančią žemę, parvežtą iš Šventosios Žemės.

VšĮ Tytuvėnų piligrimų centras
Maironio g. 1, Tytuvėnai, 86484 Kelmės r., tel. 8 674 97392
El. paštas: info@tytuvenai.eu
www.tytuvenubaznycia.lt

VšĮ Kelmės turizmo ir verslo informacijos centras
Birutės g. 4, Kelmė, tel. 8 427 61430
El.paštas: info@kelmevic.lt
www.kelmevic.lt

Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Povilo katedra

Nesvarbu, iš kurios pusės atvažiuosime į Šiaulius, jau iš tolo pamatysime baltą grakštų 70 metrų aukščio bokštą. Tai 1997 m. popiežiaus Jono Pauliaus II įšteigtos Šiaulių vyskupijos širdis – Šv. apaštalų Petro ir Povilo katedra, ryškiausias renesansinio manierizmo architektūros kūrinys Lietuvoje. Ji tikrai atrodo didingai, turi originalių architektūros detalių.

1625 m. ant pietinės pastato sienos įrengtas saulės laikrodis. Šiandien pagrindinio fasado erkeriai ir šventoriaus vartų bokšteliai su šaudymo angomis kuria gynybai pritaikytos tvirtovės įspūdį. Jį dar labiau sustiprina ir prieš pačią katedrą esantys vienintelėi tokie Lietuvoje šventoriaus vartai. Taip gerai įtvirtinto pastato vaizdas sukurtas remiantis vietinės architektūros tradicijomis ir sekant Vakarų Europos šalių pavyzdžiu.

Dažnai tikintieji Šiaulių katedroje suklumpa tyliai maldai prie Švč. Mergelės Marijos su Kūdikiu paveikslo, o piligrimai pradeda arba toliau tęsia savo žygius į Kryžių kalną.

Katedros raštinė
Aušros takas 3, 76294 Šiauliai, tel. 8 41 528077
El. paštas: info@siauliukatedra.lt
www.siauliukatedra.lt

Šiaulių turizmo informacijos centras
Vilniaus g. 213, Šiauliai, tel.: 8 41 523110, 8 41 521105
El.paštas: tic@siauliai.lt
www.siauliai.lt

Kryžių kalnas (Jurgaičių arba Domantų piliakalnis, Šventkalnis arba Pilies kalnas)

Kryžių kalnas (Jurgaičių arba Domantų piliakalnis, Šventkalnis arba Pilies kalnas) savo dydžiu ir unikalia istorija yra visame pasaulyje vienintelis ir nepakartojamas dvasinės kultūros objektas ir sakralinio meno paminklas. Tai šiandien maldininkų bene lankomiausia Lietuvos vieta, atspindinti spontaniškąją liaudies religingumą.

Pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose kalno kryžiai paminėti 1850 metais. Tiesa, dažnai jų atsiradimas siejamas su 1831 m. sukilimo malšinimu ir represijomis. Mat šiame piliakalnyje kryžius žmonės statė žuvusiems sukilėliams atminti.

Ypatingos reikšmės Lietuvos tikinčiųjų gyvenime Kryžių kalnas įgijo sovietų valdžios metais. Tai buvo anonimiško, bet stebinamai atkaklaus pasipriešinimo totalitariniam režimui ir tautos genocidui vieta. Atkūrus Nepriklausomybę, ši vietovė virto nepalaužiamo tautos tikėjimo, patirtų kančių ir vilties simboliu.

Pasaulyje Kryžių kalnas ypač išgarsėjo, kai čia 1993 m. rugsėjo 7 d. lankėsi popiežius Jonas Paulius II ir, dalyvaujant 100 tūkstančių maldininkų, aukojo Šv. Mišias. 1994 m. čia pastatytas kryžius su popiežiaus Jono Pauliaus II Lietuvai dovanotu Krucifiksu.

Šiuo metu Kryžių kalne yra per 200 tūkst. įvairaus dydžio kryžių. Nuolat juos statydami, žmonės liudija ištikimybę Kristui, meldžia jo pagalbos ir paguodos, ženklina krikščionišką žemę.

2001 m. UNESCO Lietuvos kryždirbystę ir kryžių simboliką įrašė į Žmonijos nematerialaus ir žodinio paveldo šedevrų sąrašą.

Kryžių kalno vienuolynas
Jurgaičių k., Meškuičių sen., 81439 Šiaulių r., tel. 8 41 527733
El. paštas: vienuolynas@erdves.lt
www.kryziukalnas.lt

Šiaulių turizmo informacijos centro filialas
prie Kryžių kalno
Jurgaičių k., Meškuičių sen., 81439 Šiaulių r.
Tel. 8 41 370860
El. paštas: turizmas@siauliai-r.sav.lt

1993 m. rugsėjo 7 d. popiežius Jonas Paulius II, dalyvaujant 100 tūkstančių maldininkų, aukojo Šv. Mišias Kryžių kalne

Žemaičių Kalvarijos Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bazilika ir Kryžiaus kelio koplyčios

Žemaičių Kalvarijos Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bazilika ir Kryžiaus kelio koplyčios – pagrindinė Telšių vyskupijos šventovė, Vakarų Lietuvos piligrimų centras. 1639 m. čia buvo įrengtas pirmasis Lietuvoje Kryžiaus kelias. Jį sudaro ant kalvų, aplink gyvenvietę, pastatytos 20 koplyčių.

Kasmet per didžiuosius atlaidus Žemaičių Kalvarįją aplanko daugiau nei 70 tūkst. maldininkų. Apvaikščiodami Kryžiaus kelią ir giedodami XVII a. sukurtas Žemaičių Kalvarijos Kalnų giesmes, jie mąsto apie Kristaus kančios ir mirties ant kryžiaus prasmę. Taip pat maldininkus traukia ir XVII a. pirmojoje pusėje iš Romos atvežtas ir dabar Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bazilikos pagrindiniame altoriuje laikomas malonėmis garsėjantis Švč. Mergelės Marijos su Kūdikiu paveikslas.

1988 m. popiežius Jonas Paulius II Žemaičių Kalvarijos bažnyčiai suteikė bazilikos titulą.

2004 m. popiežius Jonas Paulius II leido pradėti Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslo vainikavimo popiežiškosiomis karūnomis procesą. Jį baigė popiežius Benediktas XVI: 2006 m. paveikslas iškilmingai vainikuotas ir jam suteiktas Krikščioniškų Šeimų Karalienės titulas. Be to, viršutinėje altoriaus dalyje saugoma XVII a. viduryje Liublino dominikonų padovanota Šv. Kryžiaus relikvija, didžiausia Baltijos šalyse.

Bazilikoje saugoma Turino – Jėzaus įkapių – drobulės kopija.

Šventovės rektoratas
Vienuolyno g. 1, 90443 Žemaičių Kalvarijos mstl., Plungės r.
Tel. 8 448 43088, el.paštas: info@zemaiciukalvarija.lt
www.zemaiciukalvarija.lt

VšĮ Plungės turizmo ir verslo informacijos centras
Dariaus ir Girėno g. 27, Plungė, tel. 8 448 55108
El. paštas: turizmas@pvic.lt, pvic@takas.lt

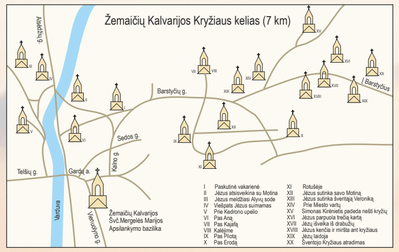

Krekenavos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia

Šventovė nuo seno garsėja stebuklingu Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslu ir Žolinės atlaidais, į kuriuos susirenka daugybė maldininkų iš Šiaurės ir Vidurio Aukštaitijos. Spėjama, kad Hodegetria (kelrodės) ikonografinio tipo Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslas yra sukurtas XV amžiuje. Gausūs tikinčiųjų votai primena Dievo Motinos užtarimo prie šio atvaizdo į ją besikreipusiems suteiktas malones. Yra išlikęs XVI amžiaus votas. 1961 m. restauruotas stebuklingas paveikslas yra svarbiausias per Žolinės atlaidus, į kuriuos susirenka keliolika tūkstančių žmonių. Seną Krekenavos Marijai skirtą giesmę iš lenkų kalbos išvertė ir suredagavo Krekenavoje Pirmojo pasaulinio karo metais gyvenęs lietuvių poetas Maironis. Giesmė įtraukta į jo poezijos rinkinį „Pavasario balsai“. 2009 m. Krekenavos šventovė susieta ypatingais dvasiniais ryšiais su Romos Popiežiškąja Švč. Mergelės Marijos Didžiąja bazilika. Tai antrinė šios bazilikos šventovė Lietuvoje. Popiežiai Jonas Paulius II ir Benediktas XVI suteikė visuotinius atlaidus maldininkams, aplankantiems Krekenavos šventovę bet kurią dieną per Žolinės aštuondienį, kiekvieno mėnesio 15 dieną ir per visas Švč. Mergelės Marijos iškilmes. 2000 m. popiežius Jonas Paulius II paskelbė XX a. tikėjimo liudytojus, tarp jų ir 8 krekenaviečiai.

Krekenavos Šv. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia
Bažnyčios g. 18, Krekenava, 38306 Panevėžio r.
Tel. 8 45 593258, el. paštas: *info@krekenava.lt*
www.krekenavosbazilika.lt

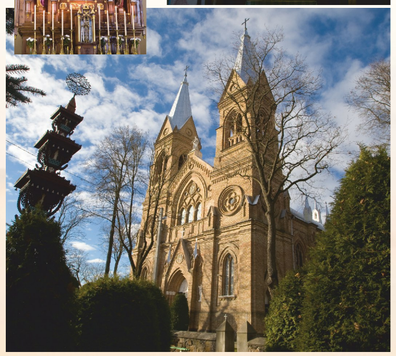

Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo bazilika ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčia Lūginėje

Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo bazilikoje ilsisi arkivyskupo Jurgio Matulaičio palaikai. Jį, vienintelį moderniųjų laikų lietuvį, 1987 m. popiežius Jonas Paulius II paskelbė Palaimintuoju.

Šio „žmogaus pagal Dievo širdį“ gyvenimas nenuklotas egzotiškomis šimtmečių legendomis, o yra artimas mūsų laikų dvasiai. Šviesi asmenybė itin traukia Lietuvos ir užsienio piligrimus, todėl ypač daug jų į Marijampolę susirenka kasmet, liepos mėnesį. Čia vyksta pagrindinis liturginis minėjimas – Palaimintojo Jurgio Matulaičio atlaidai.

Jo tėviškėje, netoli nuo Marijampolės esančiame Lūginės kaime, pastatyta Palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčia, kurioje kiekvieną penktadienį aukojamos Šv. Mišios. Dažnai į Lūginę organizuojami maldininkų žygiai, vyksta įvairūs dvasinio ugdymo renginiai jaunimui.

Bazilikos raštinė marijonų vienuolyne
Bendoriaus g. 3, 68309 Marijampolė, tel. 8 343 50938
El. paštas: info@marijampolesbazilika.lt
www.marijampolesbazilika.lt

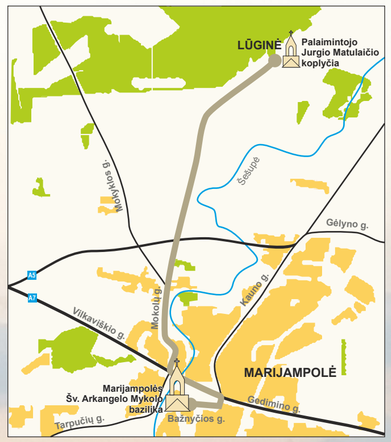

Pivašiūnų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia

Pivašiūnų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia yra antra pagal svarbą šventovė Kaišiadorių vyskupijoje (po Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo katedros), chrestomatinis Lietuvos medinės sakralinės architektūros paminklas. Nuo seno vaizdingoje kalvotoje Dzūkijos vietovėje įsikūrusį nedidelį bažnytkaimį garsina maloningas Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslas. Jis itin artimas Senųjų Trakų Švč. Mergelės Marijos paveikslui. Visais laikais daugybė maldininkų prie jo patirdavo sielą ir kūną gaivinančių Dievo malonių. Pagerbdamas Dievo Motiną ir Viešpačiui dėkodamas už jos užtarimu gautas malones, 1988 m. kardinolas Vincentas Sladkevičius Pivašiūnų Mergelę su Kūdikiu vainikavo popiežiaus Jono Pauliaus II palaimintomis karūnomis ir suteikė jai Nuliūdusiųjų Paguodos titulą. Didžiausios maldininkų minios ne tik iš Lietuvos, bet ir iš užsienio į Pivašiūnų šventovę atvyksta rugpjūčio viduryje, kai visą oktavą švenčiami Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (Žolinės) atlaidai.

Bažnyčios raštinė
Pivašiūnai, 64482 Alytaus r., tel.: 8 315 29344, 8 315 29386
El. paštas: info@pivasiunai.lt
www.pivasiunai.lt

Alytaus turizmo informacijos centras
Rotušės a. 14A, Alytus, tel. 8 315 52010
El. paštas: info@alytus-tourism.lt
www.alytus-tourism.lt

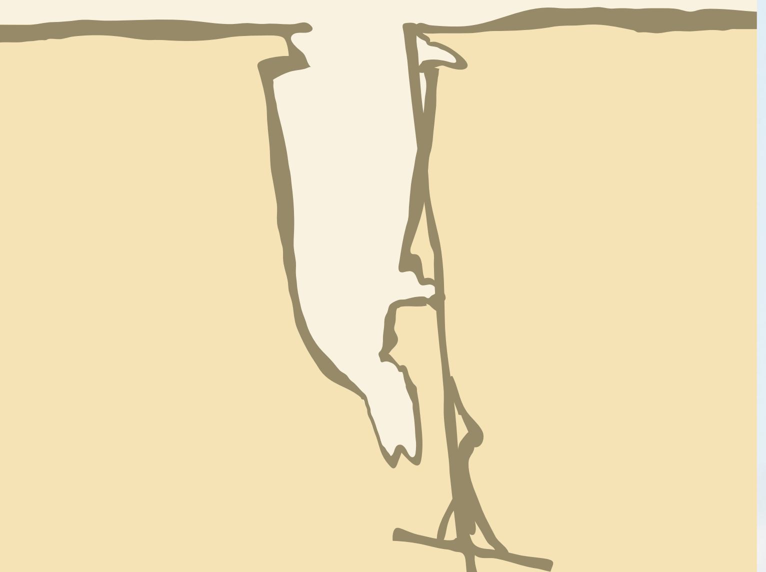

JONO PAULIAUS II PILIGRIMŲ KELIAS

Leidinyje panaudotos Sigito Tamkevičiaus, Dainiaus Tunkūno, Eugenijaus Bartulio, Arvydo Kliuoniaus, Klaudijaus Driskiaus, Silvijos Knezekytės, Gintaro Česonio, Audriaus Rinkūno, ELTOS fotografijos

Spausdino UAB „Arx Baltica"

Leidinį atnaujino UAB „VIP viešosios informacijos partneriai"

Dizainą kūrė UAB „Protingi sprendimai"

www.piligrimukelias.lt

© Ūkio ministerija
© Lietuvos Vyskupų konferencija
© Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos

Kuriame Lietuvos ateitį

Mokslas • Ekonomika • Sanglauda

Europos Sąjunga

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II IR LIETUVA

1978 m., vos tapęs popiežiumi, Jonas Paulius II (1920–2005) iškart solidarizavosi su „Tylinčiąja Bažnyčia" tuose kraštuose, kur dėl vienokių ar kitokių aplinkybių buvo varžoma tikėjimo laisvė ir persekiojami jo šalininkai. Pirmą kartą lietuviškai mūsų šalies tikinčiuosius jis pasveikino per savo inauguracijos iškilmes. Ne kartą Didžiojo Ganytojo ištartas lietuviškas žodis visus nudžiugindavo ir vėliau, įvairių švenčių ir renginių proga.

Plačiajam pasauliui apie sovietų valdžios okupuotą Lietuvą ir joje persekiojamus tikinčiuosius priminė Romoje įvykę du didingi renginiai: 1984 m. minėtos Šv. Kazimiero (1458–1484) mirties 500-osios metinės ir 1987 m. plačiai švęstas Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejus. Pastarosios sukakties proga arkivyskupą Jurgį Matulaitį (1871–1927) popiežius Jonas Paulius II paskelbė Palaimintuoju. 1988 m., komunistinės sistemos griūties išvakarėse, Šventasis Tėvas Lietuvai parodė dar vieną palaikymo ir įvertinimo ženklą – vyskupui Vincentui Sladkevičiui (1920–2000) suteikė kardinolo titulą.

1991 m. gruodžio 24 dienos aktu popiežius Jonas Paulius II Lietuvos teritorijoje įsteigė dvi bažnytines provincijas – Vilniaus ir Kauno metropolijas. Simboliška, kad iš Lenkijos kilęs popiežius patvirtino Vilniaus arkivyskupijos priklausomybę Lietuvai.

1993 m. rugsėjo 4–8 dienos Katalikų Bažnyčiai ir ką tik iš totalitarizmo jungo išsivadavusiai ir Nepriklausomybę atkūrusiai Lietuvos valstybei buvo neeilinės: tada čia viešėjo popiežius Jonas Paulius II. Jis Lietuvos istorijoje yra pirmasis Lietuvą aplankęs popiežius. Vizito tema „Liudykime Kristų, kuris mus išvadavo" pasirinkta neatsitiktinai: savo homilijose ir kalbose lietuvių tautai Šventasis Tėvas kalbėjo apie dvasinio atgimimo ištakas ir pamatus, ant kurių statydintinas laisvas gyvenimas. Kad laisvė neatskiriama nuo atsakomybės, ne kartą jis pabrėžė ir bendraudamas su tikinčiaisiais.

Lietuvos tikintieji buvo pagerbti ir Krikščionybės 2000 metų sukakties proga – jubiliejinės Lietuvių dienos buvo švenčiamos ir Romoje. Tokios privilegijos sulaukė ne visos tautos.

1993 m. rugsėjo 4 d. popiežius Jonas Paulius II bučiuoja Lietuvos žemę Vilniaus oro uoste

1993 m. rugsėjo 7 d. popiežius Jonas Paulius II Šiluvoje vainikuoja Švč.Mergelės Marijos statulą

JONO PAULIAUS II PILIGRIMŲ KELIAS

Kelio tikslas – priminti popiežiui Jonui Pauliui II viešint Lietuvoje akcentuotus visuotinius tikro ir visaverčio gyvenimo pagrindus: Kristų, Kryžių, Šventąją Dvasią bei tikėjimo ir doros gyvensenos pavyzdį – Mariją. Todėl į šį kelią įtrauktos ne tik Lietuvoje popiežiaus aplankytos šventovės, bet ir kiti pamaldumo tradicijomis garsūs mūsų tautos kultūros ir meno paveldo objektai, vienaip ar kitaip sulaukę jo dėmesio, taip pat piligrimų ir turistų ypač lankomi sakraliniai objektai.

Popiežiaus Jono Pauliaus II vizito vietomis besidomintys maldininkai, atvykę į Vilnių, pirmiausiai gali aplankyti Šv. Stanislovo ir Šv. Vladislovo arkikatedrą baziliką ir joje esančią Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero koplyčią, amžiną jo palaikų poilsio vietą, arba pasimelsti prie visame pasaulyje garsaus Aušros Vartų Švč. Mergelės Marijos, Gailestingumo Motinos, paveikslo. Lietuvoje popiežiaus populiarintą Kryžiaus temą puikiai pratęs Vilniaus Kryžiaus kelias (Vilniaus Kalvarijos).

Atvykusieji į Trakus galės pamatyti kelis šimtmečius pamaldumo tradicijomis garsėjantį Dievo Motinos, laikomos Lietuvos globėja, su Kūdikiu paveikslą. Manoma, kad jis susijęs su Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu Vytautu (apie 1350–1430).

Į Pivašiūnus piligrimus traukia malonėmis garsėjantis popiežiaus Jono Pauliaus II palaimintomis karūnomis vainikuotas Dievo Motinos, Nuliūdusiųjų Paguodos, su Kūdikiu paveikslas Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje.

Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo bazilikoje maldai galima suklupti prie popiežiaus Jono Pauliaus II palaimintuoju paskelbto arkivyskupo Jurgio Matulaičio palaikų.

Kauno Šv. apaštalų Petro ir Povilo arkikatedroje bazilikoje, į kurią popiežius Jonas Paulius II atvyko privačiai pasimelsti, ne vieno tikinčiojo dėmesį turėtų patraukti malonėmis garsėjantis Sopulingosios Dievo Motinos paveikslas. Į dangų besistiebiančios Kauno Kristaus Prisikėlimo šventovės istorija atspindi visos lietuvių tautos nueitą kelią per XX amžių, kartu ji tarsi primena, kad ir popiežius Jonas Paulius II Lietuvai linkėjo dvasiškai atgimti.

Nepakartojama architektūra ir savitais meno kūriniais ne vieną piligrimą sužavės šiandien dvasiškai atgimstantis Lietuvos Šv. Kazimiero seserų kongregacijos prižiūrimas XVII a. Lietuvos baroko perlas – Pažaislio kamaldulių vienuolyno ansamblis. Jame yra ir Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bažnyčia. Joje esantis Gražiosios Meilės Motinos paveikslas garsėja senomis pamaldumo tradicijomis, todėl jis tikrai ne vieną atvykusįjį įkvėps nuoširdžiai maldai.

Šiluva visus atvykusius sudomina žinia, kad 1608 m. čia pasirodė Švč. Mergelė Marija. Šiandien maldininkai gali pasimelsti jos Apsireiškimo koplyčioje ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo bazilikoje prie malonėmis garsėjančio Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslo, dar vadinamo Marijos Ligonių Sveikatos paveikslu. Ypač piligrimus traukia garsūs Šilinių atlaidai, vykstantys rugsėjo pradžioje.

Didelį įspūdį atvykusiems tikintiesiems palieka Tytuvėnų bažnyčios ir vienuolyno ansamblis. Čia jie gali apžiūrėti Kryžiaus kelio stotis ir Kristaus, arba Šventųjų, Laiptų koplyčią, pastatytą pagal to paties pavadinimo koplyčios, esančios prie Laterano bazilikos Romoje, pavyzdį.

Nuo Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Povilo katedros dažnai pradedami piligriminiai žygiai į visame pasaulyje popiežiaus Jono Pauliaus II išgarsintą Kryžių kalną (Jurgaičių arba Domantų piliakalnį, Šventkalnį arba Pilies kalną), kur Didysis Ganytojas tikintiesiems kalbėjo apie Kryžių kaip Dievo meilės ženklą.

Daug maldininkų domisi ir Žemaičių Kalvarija, kur dar išlikusios autentiškos šimtametės Kryžiaus kelio tradicijos. Jie noriai meldžiasi ir prie malonėmis garsėjančio Švč. Mergelės Marijos, Krikščioniškųjų Šeimų Karalienės, paveikslo Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bazilikoje, dalyvauja Didžiuosiuose Žemaičių Kalvarijos atlaiduose.

Plačiau – www.piligrimukelias.lt
El. paštas: info@piligrimukelias.lt

JONO PAULIAUS II PILIGRIMŲ KELIO OBJEKTAI

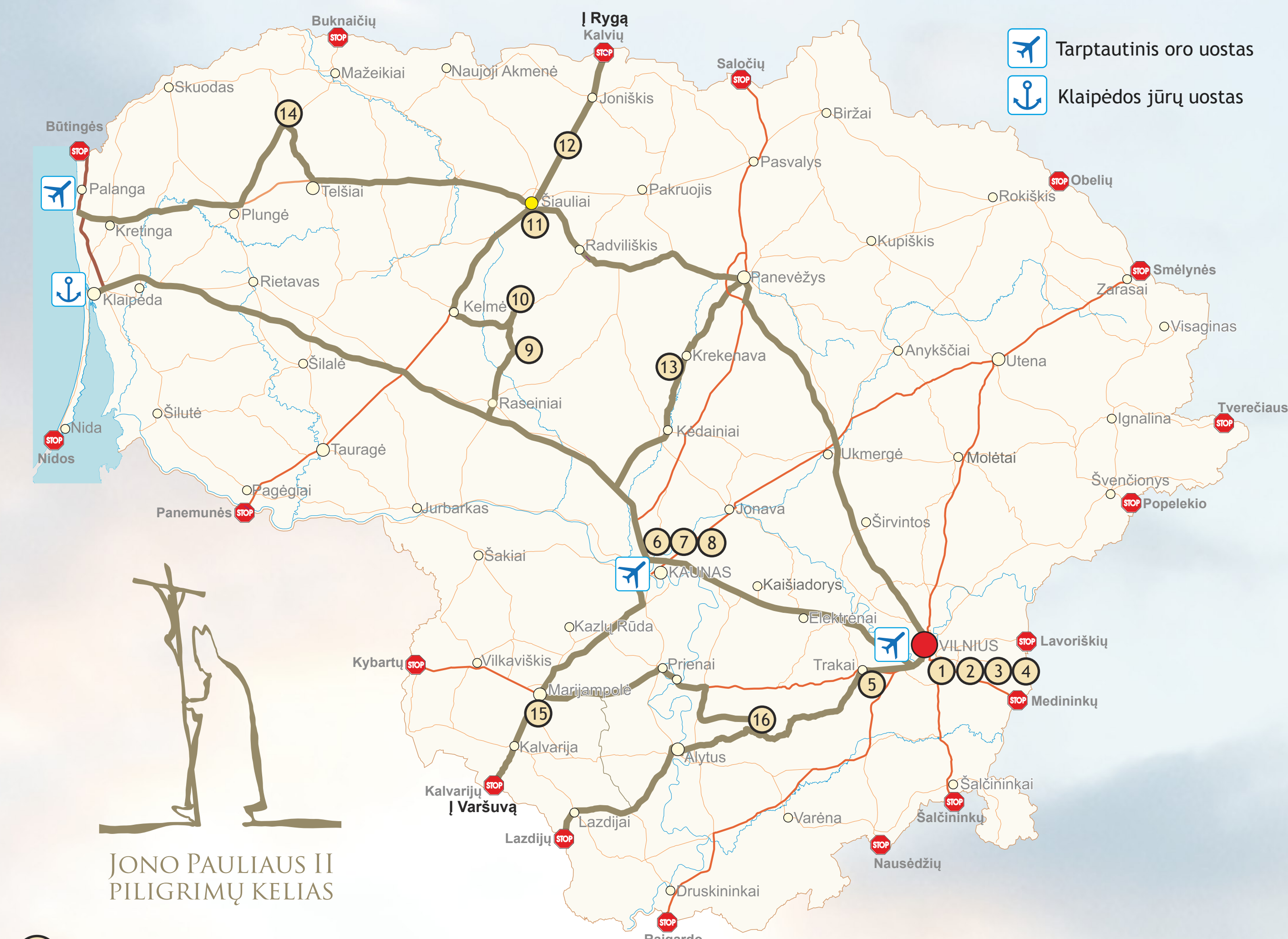

1. Vilniaus Šv. Stanislovo ir Šv. Vladislovo arkikatedra bazilika
2. Vilniaus Švč. Mergelės Marijos Gailestingumo Motinos koplyčia, vadinamoji Aušros Vartų koplyčia, ir Šv. Teresės bažnyčia
3. Vilniaus Kryžiaus kelias (Vilniaus Kalvarijos)
4. Vilniaus Dievo Gailestingumo šventovė
5. Trakų Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo parapinė bažnyčia
6. Kauno Šv. apaštalų Petro ir Povilo arkikatedra bazilika
7. Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčia
8. Pažaislio kamaldulių vienuolyno ansamblis
9. Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bazilika ir Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo koplyčia
10. Tytuvėnų bažnyčios ir vienuolyno ansamblis
11. Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Povilo katedra
12. Kryžių kalnas (Jurgaičių arba Domantų piliakalnis, Šventkalnis arba Pilies kalnas)
13. Krekenavos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia
14. Žemaičių Kalvarijos Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bazilika ir Kryžiaus kelio koplyčios
15. Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo bazilika ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčia Lūginėje
16. Pivašiūnų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia

Vilniaus Šv. Stanislovo ir Šv. Vladislovo arkikatedra bazilika

Vilniaus Šv. Stanislovo ir Šv. Vladislovo arkikatedra bazilika – pagrindinis sostinės simbolis ir dvasinis centras, paminklas Lietuvos Krikštui. Ji, pastatyta pačioje miesto širdyje, pilies papėdėje, yra daugybės svarbių sostinės ir viso krašto istorinių įvykių liudininkė. Čia buvo karūnuojami Lietuvos valdovai, laidojami didikai ir vyskupai.

Mūsų laikais joje aukojamos Šv. Mišios tampa svarbiausių religinių ir tautinių švenčių bei minėjimų centru. Maldininkus ir Vilniaus svečius traukia turtingi dvasiniai ir kultūriniai šios šventovės lobiai. Vilniaus arkikatedros bazilikos rūsio kriptoje išlikusi seniausia Lietuvoje XIV a. pabaigos freska „Nukryžiavimas", o ankstyvojo baroko stilių pristato vienas gražiausių Vilniaus paminklų – Šv. Kazimiero koplyčia, vertinga architektūriniu, meniniu ir religiniu požiūriu. Tai ypač brangi vieta katalikams: čia saugomos pirmojo Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero relikvijos.

Pradėdamas apaštalinę kelionę po Lietuvą, 1993 m. rugsėjo 4 d. popiežius Jonas Paulius II meldėsi prie Šv. Kazimiero palaikų ir arkikatedroje bazilikoje susitiko su kunigais, vienuoliais ir klierikais.

Piligrimų dėmesį traukia ir malonėmis garsėjantis Sapiegų Madonos paveikslas Goštautų koplyčioje.

Arkikatedra bazilika
Katedros a. 1, 01100 Vilnius
Tel.: 8 5 2610731, 8 5 2611127
El. paštas: info@katedra.lt
www.katedra.lt

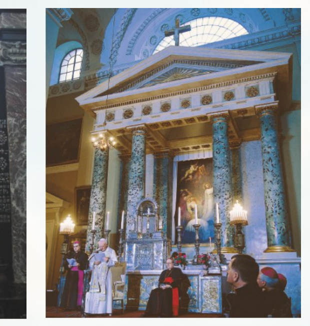

Vilniaus Švč. Mergelės Marijos, Gailestingumo Motinos, arba Aušros Vartų, koplyčia

Vilniaus Aušros vartai yra vieninteliai išlikę miesto gynybinės sienos vartai. Vilniaus Švč. Mergelės Marijos, Gailestingumo Motinos, koplyčia (arba Aušros Vartų koplyčia) su malonėmis garsėjančiu Švč. Mergelės Marijos, Gailestingumo Motinos, paveikslu yra viena svarbiausių religinių, istorinių ir kultūrinių Lietuvos vietų. Tai pagrindinė Vilniaus arkivyskupijos šventovė, į kurią veda daugelio kraštų piligrimų keliai. Dievo Motinos kultas čia itin stiprus ir gyvas. Tą liudija ir daugybė tikinčiųjų, kurie kasmet, lapkričio mėnesį, susirenka į Aušros Vartų Švč. Mergelės Marijos, Gailestingumo Motinos, atlaidus, ir nuolat didėjantis votų – nuoširdžios padėkos ženklų, kiekis.

1993 m. rugsėjo 4 d. popiežius Jonas Paulius II meldėsi Aušros Vartų koplyčioje. Istoriškai su ja susijusi ankstyvojo baroko stiliaus Šv. Teresės bažnyčia, kuriai statyti sklypą kartu su vienuolynu gavo 1626 m. į Vilnių atsikėlę basieji karmelitai. Dėl užsitęsusių darbų ji buvo pašventinta tik 1654 metais. Beje, nuo XVIII a. antrosios pusės iki mūsų dienų išlikusi šios bažnyčios sienų tapyba, pasakojanti apie Šv. Teresės gyvenimą ir darbus, – vienintelis toks įspūdingas kūrinys iš buvusios Lietuvos basųjų karmelitų provincijos meninio paveldo.

Šventovės raštinė
Aušros Vartų g. 14, 01129 Vilnius, tel. 8 5 2123513
El. paštas: *info@ausrosvartai.lt*
www.ausrosvartai.lt

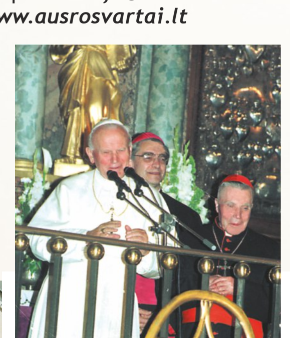

Vilniaus Kryžiaus kelias (Vilniaus Kalvarijos)

Vilniaus Kryžiaus kelias (Vilniaus Kalvarijos) – svarbiausia Vilniaus arkivyskupijos vieta, kur švenčiamos Sekminės. Dar XVII a. čia įrengtas Kryžiaus kelias nuolat traukdavo piligrimus. Šimtus kilometrų jie keliaudavo pėsti, kad galėtų pakartoti Kristaus Kryžiaus kelią ir patirti Dievo palaimą. Todėl ir mūsų dienomis čia dažnai galima sutikti būrelį maldininkų. Ypač gražu, kai per Sekmines tūkstančiai žmonių su graudžia giesme ir nuoširdžia malda traukia stačiais kalneliais.

Beje, Vilniaus Kalvarijos labiau nei kitos sostinės šventovės išgyveno negailestingus istorijos išbandymus, kurių nemažai patyrė ir visos Lietuvos katalikai. 1962 m. jas sovietų valdžia susprogdino, o dar po metų galutinai nugriovė čia buvusias XVIII a. pabaigoje statytas Kryžiaus Kelio koplyčias ir vartus.

Vilniaus Kalvarijų atgimimas prasidėjo tik 1990 metais. Pasak kardinolo Audrio Juozo Bačkio, „tai ne tik sakralinio meno atkūrimas, tai dovana tikintiesiems, visai tautai, patyrusiai daug kančių ir netekčių".

Pagal vėlyvojo baroko stilių ir rokoko bruožus pastatyta Vilniaus Šv. Kryžiaus Atradimo, vadinamoji Kalvarijų, bažnyčia ir vienuolynas yra vienas gražiausių ir geriausiai Lietuvoje išlikusių dailės paminklų. Piligrimai, lankydamiesi šiuose Dievo namuose, Sopulingosios Dievo Motinos altoriuje, po stikliniu gaubtu, gali pamatyti tikintiesiems viešai pagarbinti išstatytą Šv. Kryžiaus relikviją – nuostabų rankų darbo XVIII a. relikvijorių su Viešpaties Kryžiaus medžio dalele.

Bažnyčios raštinė
Kalvarijų g. 327, 08420 Vilnius, tel. 8 5 2697469, 8 5 2697779
El. paštas: info@vilniauskalvarijos.lt
www.vilniauskalvarijos.lt

Vilniaus turizmo informacijos centrai
www.vilnius-tourism.lt

Didžioji g. 31, Vilnius, tel. 8 5 2626470
Vilniaus g. 22, Vilnius, tel. 8 5 2629660
Geležinkelio g. 16, Vilnius, tel. 8 5 269 20 91
Šventaragio g. 2, Vilnius
El. paštas: tic3@vilnius.lt

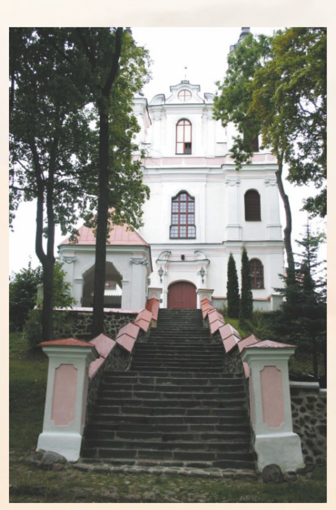

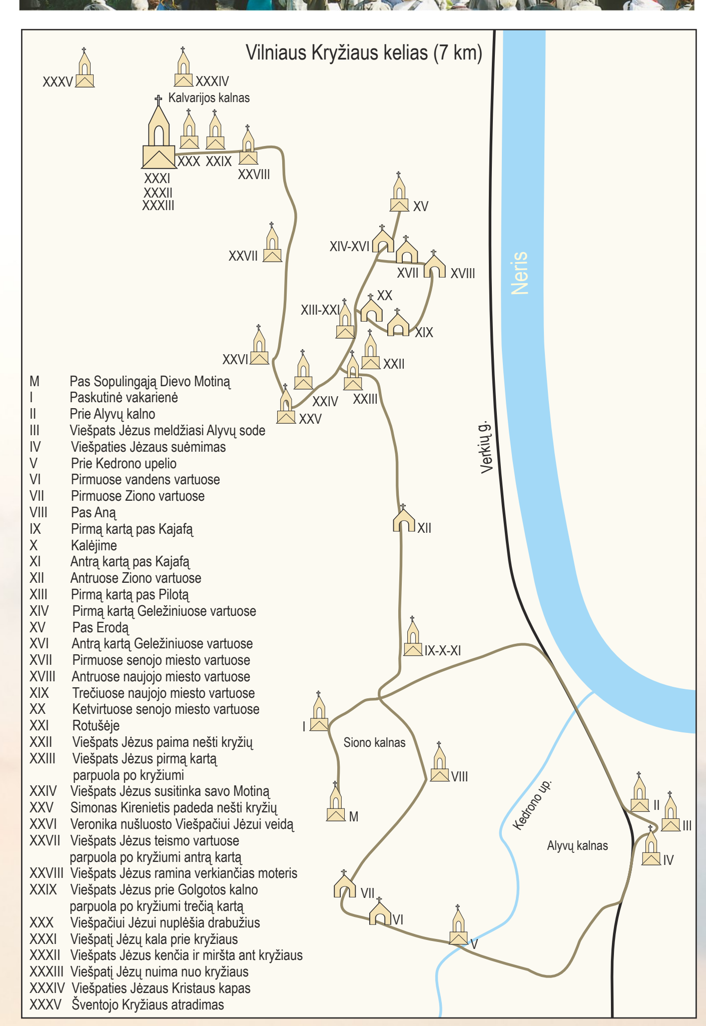

Vilniaus Dievo Gailestingumo šventovė

Dievo Gailestingumo šventovė garsėja piligrimus traukiančiu Gailestingojo Jėzaus paveikslu ir skleidžia pasauliui popiežiaus Jono Pauliaus II naujai įprasmintą Dievo Gailestingumo žinią. XV a. pastatytai gotikinei katalikų bažnyčiai, iš pradžių turėjusiai Švenčiausiosios Trejybės vardą, teko permaininga dalia: XIX a. ji kurį laiką buvo stačiatikių cerkvė; 1947 m. buvo sovietų uždaryta ir paversta sandėliu ir dirbtuvėmis. Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, bažnyčia grąžinta Vilniaus arkivyskupijai. Restauravus pastatą, 2004 m. čia įsteigta Dievo Gailestingumo šventovė, kad jos centriniame altoriuje būtų gerbiamas malonėmis garsėjantis Gailestingojo Jėzaus paveikslas. Jį 1934 m. Vilniuje pagal mistikės sesers Faustinos regėjimus nutapė Eugenijus Kazimirovskis (1873–1939). Sovietiniais metais paveikslas buvo slepiamas įvairiose Lietuvos ir Baltarusijos bažnyčiose. Prie Gailestingojo Jėzaus atvaizdo populiarumo ypač prisidėjo popiežius Jonas Paulius II – jis enciklika „Dives in miscericordia" (1980 m.) sutvirtino pamaldumo Dievo Gailestingumui teologinius pamatus, 1993 m. beatifikavo, o 2000 m. kanonizavo seserį Mariją Faustiną Kovalską (1905–1938). 2000 m. Dieviškojo kulto kongregacija paskelbė, kad Atvelykis visame pasaulyje Bažnyčios bus švenčiamas kaip Dievo Gailestingumo iškilmės. Nuo Velykų iki Dievo Gailestingumo iškilmių šventovėje rengiama Gailestingumo savaitė. Bažnyčioje, prieš ją uždarant sovietams, dirbo sesers Faustinos nuodėmklausys ir globėjas kun. Mykolas Sopočka (1888–1975, beatifikuotas 2008 m.).

Dievo Gailestingumo šventovė
Dominikonų g. 12, LT-01131 Vilnius, tel. 8 5 2505598
El. paštas: *gailestingumas@gailestingumas.lt*, *misericordiadei@yahoo.com*
www.gailestingumas.lt

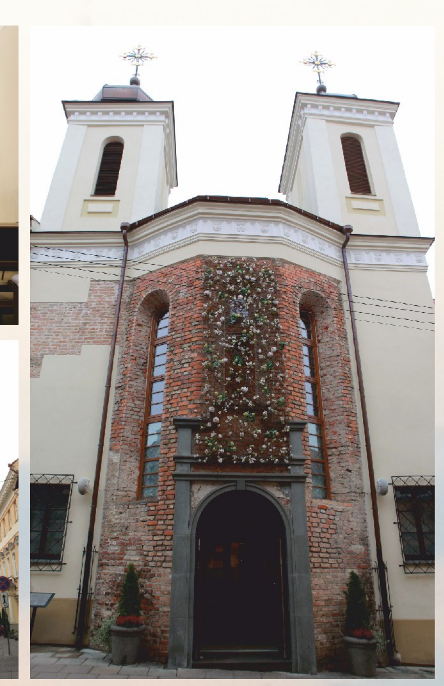

Trakų Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo parapinė bažnyčia

Unikalus tikėjimo ir išskirtinis Lietuvos kultūros paminklas, saugantis daugiasluoksnį šešių šimtmečių istoriją menantį Bažnyčios ir dailės paveldą, yra Trakų Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo parapinė bažnyčia. Ji pastatyta pusiasalyje ir visais laikais buvo dvasinis miesto centras, savo svarba prilygęs Trakų salos piliai. Ne tik jos dydis, bet ir istorija yra išskirtinė: ji nė karto nebuvo uždaryta, nebuvo perėjusi į kitos konfesijos žinią ar naudojama ne pagal paskirtį.

Šiandien maldininkus atvykti į šį įspūdingą Lietuvos kampelį traukia ne tik vertingi bažnyčios istorijos ir meno paminklai, bet pirmiausiai – malonėmis garsėjantis Švč. Mergelės Marijos su Kūdikiu paveikslas. Tai seniausias Lietuvoje Dievo Motinos atvaizdas, 1718 m. vainikuotas popiežiškosiomis karūnomis. Todėl beveik visuomet Trakus aplanko pro šalį vykstantys ilgesnių piligriminių žygių dalyviai, taip pat į Aušros Vartų šventovę sostinėje keliaujančios kaimyninių šalių maldininkų grupės. Dažnai pasisemti dvasinės stiprybės žygius į šią šventovę rengia ir Vilniaus arkivyskupijos jaunimas.

Bažnyčios raštinė
Sodų g. 8, 21106 Trakai, tel. 8 528 55907
El. paštas: *info@trakubaznycia.lt*
www.trakubaznycia.lt

Trakų turizmo informacijos centras
Vytauto g. 69, Trakai, tel. 8 528 51934
El. paštas: *trakaiTIC@is.lt*